DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 2 december 2010*

I mål C-153/09,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Verwaltungsgericht Schwerin (Tyskland) genom beslut av den 3 februari 2009, som inkom till domstolen den 4 maj 2009, i målet

Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG

mot

Amt für Landwirtschaft Bützow,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Tizzano samt domarna J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (referent), E. Levits och M. Safjan,

* Rättegångsspråk: tyska.

generaladvokat: J. Mazák,
justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG, genom J. Booth, Rechtsanwalt,

— Greklands regering, genom I. Chalkias och K. Marinou, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom G. von Rintelen och F. Clotuche-Duvieusart, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 2 september 2010 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 54.6 i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 av den 29 september 2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och

om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001 (EGT L 270, s. 1), i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 319/2006 av den 20 februari 2006 (EUT L 58, s. 32) (nedan kallad förordning nr 1782/2003), samt artiklarna 50.4 och 51.1 i kommissionens förordning (EG) nr 796/2004 av den 21 april 2004 om närmare föreskrifter för tillämpningen av de tvärvillkor, den modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystem som föreskrivs i rådets förordning nr 1782/2003 (EUT L 141, s. 18), i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 659/2006 av den 27 april 2006 (EUT L 116, s. 20) (nedan kallad förordning nr 796/2004).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG (nedan kallat Agrargut) och Amt für Landwirtschaft Bützow (lokal myndighet med ansvar för jordbruk), angående fastställandet av det stödbelopp som ska beviljas Agrargut enligt systemet med samlat gårdsstöd för år 2006.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning nr 1782/2003

3 I samband med reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken antog Europeiska unionens råd förordning nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och för vissa stödsystem för jordbrukare.

4 Genom förordning nr 1782/2003 införs bland annat ett inkomststöd för jordbrukare. Detta system benämns i artikel 1 andra strecksatsen i nämnda förordning ”systemet med samlat gårdsstöd”. Bestämmelserna avseende detta system återfinns i avdelning III i förordningen.

5 Enligt skäl 32 i nämnda förordning gäller följande:

”För att bibehålla arealuttagets fördelar när det gäller att begränsa utbudet, samtidigt som dess miljömässiga fördelar förstärks inom det nya stödsystemet, bör villkoren för arealuttag av åkermark bibehållas.”

6 I artikel 36.1 i förordningen föreskrivs följande:

”Stöd enligt systemet med samlat gårdsstöd skall betalas ut för stödrättigheter enligt definitionen i kapitel 3, åtföljda av ett lika stort antal stödberättigande hektar enligt definitionen i artikel 44.2.”

7 Enligt artikel 44.1 och 44.2 första stycket i förordning nr 1782/2003 gäller följande:

”En stödrättighet som åtföljs av ett stödberättigande hektar skall ge rätt till utbetalning av det belopp som fastställs genom stödrättigheten.

Med 'stödberättigande hektar' skall avses alla jordbruksarealer inom jordbruksföretaget som upptas av åkermark och permanent betesmark, utom arealer beväxta med permanenta grödor, som är skogbeväxta eller används för annat än jordbruksverksamhet."

8 Artikel 46.2 första stycket i förordningen har följande lydelse:

"Stödrättigheter kan överföras genom försäljning eller varje annan slutgiltig överföring med eller utan mark. Däremot får upplåtelse eller liknande typer av transaktioner tillåtas endast om de överförda stödrättigheterna åtföljs av en upplåtelse av ett lika stort antal stödberättigande hektar."

9 Avsnitt 2 i kapitel 4 under avdelning III i förordning nr 1782/2003 har rubriken "Arealuttagsrättigheter". Enligt artikel 57 i denna förordning ska övriga bestämmelser i avdelning III tillämpas på dessa rättigheter såvida inte annat föreskrivs i nämnda avsnitt.

10 Artikel 53 i förordning nr 1782/2003 har rubriken "Fastställande av arealuttagsrättigheter", och lyder som följer:

"1. Om en jordbrukare under referensperioden har omfattats av kravet på arealuttag av en del av marken på sitt jordbruksföretag enligt artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1251/1999, skall genom avvikelse från artiklarna 37 och 43 i den här förordningen det genomsnittliga beloppet under tre år vilket motsvarar det obligatoriska stödet för arealuttag, beräknat och justerat i enlighet med bilaga VII, och det genomsnittliga

antalet hektar i obligatoriskt arealuttag under tre år inte inkluderas när de rättigheter som avses i artikel 43 i den här förordningen fastställs.

2. I det fall som avses i punkt 1 skall jordbrukaren få en rättighet per hektar (nedan kallad 'arealuttagsrättighet') som beräknas genom att man dividerar det genomsnittliga beloppet för arealuttag under tre år med det genomsnittliga antal hektar i arealuttag under tre år som avses i punkt 1.

Det totala antalet arealuttagsrättigheter skall vara detsamma som det genomsnittliga antalet hektar obligatoriskt arealuttag."

11 Enligt artikel 54 i förordning nr 1782/2003 med rubriken "Användning av arealuttagsrättigheter" gäller följande:

"1. En arealuttagsrättighet som åtföljs av ett hektar som berättigar till arealuttagsrättighet skall ge rätt till utbetalning av det belopp som fastställs genom arealuttagsrättigheten.

2. Genom avvikelse från artikel 44.2 skall med 'hektar som berättigar till arealuttagsrättighet' avses sådan jordbruksareal på företaget som upptas av åkermark utom arealer som vid tidpunkten för ansökan om arealstöd för 2003 var beväxta med permanenta grödor eller skog eller som användes som permanent betesmark eller för annat än jordbruksverksamhet …

…

3. Jordbrukare skall ur produktionen ta ut de hektar som berättigar till arealuttagsrättigheter.

…

5. Medlemsstaterna får göra undantag från punkt 2 första stycket i denna artikel på villkor som skall fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 144.2 under förutsättning att de vidtar åtgärder för att förhindra varje betydande ökning av den totala jordbruksareal som ger arealuttagsrättigheter.

6. Ansökan om arealuttagsrättigheter skall genom avvikelse från artiklarna 36.1 och 44.1 göras före ansökningar om alla andra rättigheter.

7. Kravet på arealuttag skall fortsätta att tillämpas på arealuttagsrättigheter som överförs."

12 Artikel 56 i nämnda förordning har rubriken "Användning av uttagen mark" och har i punkt 1 följande lydelse:

"Den uttagna marken skall bibehållas i god jordbrukshävd och miljön skall bevaras på det sätt som fastställs i artikel 5.

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 55 får marken inte användas för jordbruksändamål och inte för att producera grödor för kommersiella ändamål."

13 Förordning nr 1782/2003 innehåller ett avsnitt 1 i kapitel 5 under avdelning III, som har rubriken "Regionalt genomförande", där det föreskrivs en möjlighet för medlemsstaterna att genomföra systemet med samlat gårdsstöd på regional nivå.

14 I artikel 63.1 och 63.2 i nämnda avsnitt 1 i förordningen föreskrivs följande:

"1. Vid tillämpning av artikel 59 får stödrättigheter enligt det här avsnittet endast överföras eller användas inom samma region eller mellan regioner där stödrättigheterna per hektar är lika stora.

2. Vid tillämpning av artikel 59 skall med avvikelse från artikel 53 varje jordbrukare i den berörda regionen erhålla arealuttagsrättigheter.

Antalet arealuttagsrättigheter skall fastställas genom att jordbrukarens stödberättigande mark enligt artikel 54.2 som uppgavs under systemets med samlat gårdsstöd första tillämpningsår multipliceras med en uttagssats.

Uttagssatsen skall beräknas genom att grundsatsen för det obligatoriska arealuttaget på 10 % multipliceras med förhållandet inom den berörda regionen mellan den mark

för vilken det arealstöd för jordbruksgrödor som avses i bilaga VI har beviljats och den stödberättigande marken enligt artikel 54.2 under referensperioden.

Värdet av arealuttagsrättigheterna skall vara det regionala värdet för stödrättigheter som fastställs enligt artikel 59.2 eller eventuellt 59.3 första stycket.

…"

Förordning nr 796/2004

15 Enligt skäl 59 i förordning nr 796/2004 gäller följande:

"… Enligt artikel 54.6 i förordning (EG) nr 1782/ 2003 måste dessutom arealuttagsrättigheter användas före alla andra rättigheter. Mot denna bakgrund krävs det föreskrifter för två situationer. För det första: om det visar sig att en areal som enligt uppgift tagits ur produktion genom användning av uttagsrättigheter i själva verket inte tagits ur produktion, bör denna areal såsom icke-fastställd areal dras av från den totala areal som deklarerats för samlat gårdsstöd. För det andra: samma sak bör gälla för den areal som teoretiskt motsvarar oanvända uttagsrättigheter, om man för motsvarande areal samtidigt använder andra rättigheter."

16 Enligt artikel 2 led 22 i förordning nr 796/2004 gäller följande:

”I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges

…

22 *fastställd areal*: den areal för vilken alla villkor som fastställs i bestämmelserna om beviljande av stödet är uppfyllda – i systemet med samlat gårdsstöd anses en deklarerad areal vara fastställd endast om den åtföljs av ett motsvarande antal stödrättigheter.”

17 Förordning nr 796/2004 innehåller, i avdelning IV under del II angående det integrerade administrations- och kontrollsystemet, bestämmelser om beräkningsgrunden för stöd som fastställs i förordning nr 1782/2003, samt om minskning och uteslutning av stöd.

18 Enligt artikel 50.4 i nämnda förordning gäller följande:

”Vid ansökningar om samlat gårdsstöd skall följande gälla för arealuttagsrättigheter vid tillämpningen av definitionen fastställd areal enligt […] artikel 2.22, utan att detta påverkar en eventuell minskning av eller uteslutning från stöd i enlighet med artiklarna 51 och 53:

a) Om en jordbrukare inte deklarerar hela sin areal för användning av uttagsrättigheter men samtidigt deklarerar en motsvarande areal för användning av andra

rättigheter, skall den arealen anses ha deklarerats som uttagen areal och ej fastställd för den odlingsgrupp som avses i artikel 49.1 a.

b) Om det konstateras att en areal som deklarerats som uttagen areal inte är uttagen, skall den arealen anses vara ej fastställd."

19 I artikel 51.1 i förordning nr 796/2004 föreskrivs följande:

"Om, i fråga om en odlingsgrupp, den deklarerade arealen för ett arealrelaterat stödsystem, utom de för stärkelsepotatis, utsäde och tobak enligt avdelning IV kapitlen 6, 9 respektive 10c i förordning (EG) nr 1782/2003, överskrider den fastställda arealen enligt artikel 50.3, 50.4 och 50.5 i den här förordningen, skall stödet beräknas på grundval av den fastställda arealen, minskad med två gånger den konstaterade skillnaden, om denna skillnad utgör mer än 3 % eller två hektar, dock högst 20 %, av den fastställda arealen.

Om skillnaden utgör mer än 20 % av den fastställda arealen, skall det inte beviljas något arealrelaterat stöd för den berörda odlingsgruppen."

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

20 Agrargut förfogade år 2006 över 12,10 stödrättigheter och 59,57 arealuttagsrättigheter. Agrargut innehade dessutom 11,9 hektar av betesmark och 36,10 hektar åkermark.

21 I sin ansökan om utbetalning av samlat gårdsstöd för år 2006, åberopade Agrargut arealuttagsrättigheter avseende 36,10 hektar åkermark och 11,90 hektar betesmark.

22 Amt für Landwirtschaft avslog ansökan i beslut av den 8 januari 2007. Agrargut begärde omprövning av detta avslagsbeslut. Myndigheten beslutade vid omprövning den 15 augusti 2007 att inte ändra det grundläggande beslutet.

23 Enligt Amt für Landwirtschaft var Agrargut skyldigt enligt artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003 att i första hand ta arealuttagsrättigheterna i anspråk. Eftersom Agrargut inte hade utnyttjat samtliga arealuttagsrättigheter, men samtidigt hade deklarerat en areal på 11,90 hektar för att ta sina stödrättigheter i anspråk, fann lantbruksbyrån att denna areal med tillämpning av artikel 50.4 a i förordning nr 796/2004 skulle anses ha deklarerats som uttagen areal som inte fastställts enligt artikel 2 led 22 i nämnda förordning. Amt für Landwirtschaft tillämpade i anledning härav de påföljder som föreskrivs i artikel 51.1 i förordning nr 796/2004.

24 Den 19 september 2007 överklagade Agrargut omprövningsbeslutet av den 15 augusti 2007 till Verwaltungsgericht Schwerin, och anförde att skyldigheten att ta arealuttagsrättigheterna i anspråk före alla andra rättigheter uteslutande avser de hektar som berättigar till arealuttagsrättighet i den mening som avses i artikel 54 i förordning nr 1782/2003. Detta framgår enligt Agrargut av såväl lydelsen av som andemeningen i och ändamålet med artikel 50.4 a i förordning nr 796/2004.

25 Agrargut hävdade dessutom att tillämpningen av det påföljdssystem som föreskrivs i förordningarna nr 1782/2003 och 796/2004 förutsätter att sökanden har begått ett fel, vilket inte är fallet här. Agrargut gjorde även gällande att de aktuella bestämmelserna inte är tillräckligt klara och begripliga.

26 Amt für Landwirtschaft hävdade att den skyldighet som föreskrivs i artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003 ska tolkas mot bakgrund av skäl 32 i den förordningen. Detta innebär bland annat att det ska tillses att samtliga stödrättigheter för arealuttag som beviljades år 2005 använts och att däremot svarande arealer därmed också faktiskt tagits ut. Den påföljd som föreskrivs i artikel 51 i förordning nr 796/2004 tjänar också detta syfte. Den jordbrukare som förfogar över fler arealuttagsrättigheter än vad som svarar mot hektar som berättigar till sådana rättigheter har därmed allt intresse av att överföra dessa rättigheter eller att underlåta att samtidigt deklarera andra stödrättigheter.

27 Den nationella domstolen har i detta sammanhang påpekat att arealuttagsrättigheterna endast kan tas i anspråk i samband med arealer som berättigar till sådana rättigheter, och har i det avseendet frågat sig huruvida den jordbrukare som deklarerat hela den areal som berättigar till arealuttagsrättigheter och som vederbörande förfogar över därmed har deklarerat ”hela sin areal” i den mening som avses i artikel 50.4 a i förordning nr 796/2004.

28 Nämnda domstol har också påpekat att bestämmelserna i artikel 50.4 i förordning nr 796/2004 har varit föremål för klargörande i kommissionens förordning (EG) nr 2025/2006 av den 22 december 2006 om ändring av förordning nr 796/2004 (EUT L 384, s. 81). Den har under dessa förhållanden frågat sig huruvida den påföljd som föreskrivs i artikel 51 i förordning nr 796/2004, med hänsyn till principen om skydd för berättigade förväntningar, de facto ska tillämpas under sådana förhållanden som dem som råder i det mål den har att avgöra.

29 Verwaltungsgericht Schwerin beslutade mot denna bakgrund att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:

”1) Är det förbjudet för en jordbrukare att använda rättigheter avseende permanent betesmark innan samtliga stödrättigheter avseende arealuttag har använts, även när jordbrukaren inte besitter någon ytterligare åkermark som berättigar till arealuttagsrättigheter?

2) För det fall att första frågan besvaras jakande:

Ska påföljdsbestämmelserna i artikel 51 i förordning (EG) nr 796/2004 även gälla för jordbrukare som (på grund av att vederbörande saknar mark som berättigar till arealuttagsrättigheter) per den 29 december 2006 ännu inte har uppfyllt skyldigheten att först använda samtliga stödrättigheter avseende arealuttag?”

Domstolens bedömning

Den första frågan

30 Den nationella domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003 ska tolkas så, att en jordbrukare endast kan

ansöka om stöd på grundval av sina stödrättigheter, även avseende arealer som inte berättigar till arealuttagsrättigheter, om vederbörande dessförinnan använt alla sina arealuttagsrättigheter.

31 Domstolen påpekar inledningsvis att enligt artikel 36.1 i förordning nr 1782/2003 ska stöd enligt systemet med samlat gårdsstöd betalas ut för ”stödrättigheter”, åtföljda av ett lika stort antal stödberättigande hektar.

32 I artikel 54.1 i förordning nr 1782/2003 föreskrivs dessutom att en ”arealuttagsrättighet” som åtföljs av ett hektar som berättigar till en sådan rättighet ska ge rätt till utbetalning av det belopp som fastställs genom rättigheten. I punkt 2 i nämnda artikel preciseras vad som avses med ”hektar som berättigar till arealuttagsrättighet”, nämligen sådan jordbruksareal inom jordbruksföretaget som upptas av åkermark, utom arealer som vid tidpunkten för ansökan om arealstöd för år 2003 var beväxta med permanenta grödor eller skog eller som användes som permanent betesmark eller för annat än jordbruksverksamhet.

33 Det är alltså endast jordbruksareal som upptas av åkermark som kan deklareras för användning av arealuttagsrättigheter. Stödrättigheterna kan däremot enligt artikel 44.2 i förordning nr 1782/2003, jämförd med artikel 44.1, användas för alla jordbruksarealer inom jordbruksföretaget som upptas av åkermark och permanent betesmark, utom arealer beväxta med permanenta grödor, som är skogbeväxta eller används för annat än jordbruksverksamhet.

34 Den nationella domstolen anser under dessa förhållanden att det är oklart vilken räckvidd den i artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003 föreskrivna skyldigheten har, i synnerhet i det fallet att den berörda jordbrukaren förfogar över fler arealuttagsrättigheter än vad som svarar mot de hektar som berättigar till arealuttagsrättigheter.

35 Den nationella domstolen har särskilt bett om ett klargörande av huruvida skyldigheten att använda arealuttagsrättigheterna före alla andra rättigheter är absolut, i den betydelsen att skyldigheten avser jordbrukarens hela areal, eller om skyldigheten är relativ, i den betydelsen att den endast avser de arealer som berättigar till arealuttagsrättigheter.

36 I den senare situationen uppfyller jordbrukaren sin skyldighet enligt artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003, när han har deklarerat hela den areal som berättigar till arealuttagsrättigheter och som han förfogar över vid användningen av sina arealuttagsrättigheter, även om ett visst antal av dessa arealuttagsrättigheter inte utnyttjas.

37 I den förra situationen gäller däremot att den jordbrukare som, i likhet med vad som är fallet i målet vid den nationella domstolen, förfogar över fler arealuttagsrättigheter än vad som svarar mot de hektar som berättigar till sådana rättigheter, inte kan göra någon ”stödrättighet” i den mening som avses i kapitel 3 i avdelning III i förordning nr 1782/2003 gällande. Om den berörda jordbrukaren vill få stöd utbetalat på grundval av dessa stödrättigheter, måste han först överföra en del av sina arealuttagsrättigheter eller förvärva arealer som berättigar till arealuttagsrättigheter, för att därigenom förfoga över samma antal hektar, vilka berättigar till arealuttagsrättigheter, som antalet arealuttagsrättigheter.

38 Domstolen påpekar i detta sammanhang att lydelsen i artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003 inte i sig räcker för att besvara den nationella domstolens fråga.

39 Av systematiken i förordning nr 1782/2003 och ändamålet med den förordningen framgår emellertid att den skyldighet som föreskrivs i artikel 54.6 däri är absolut, i den betydelse som definierats i punkt 35 i förevarande dom.

40 Domstolen erinrar i detta hänseende om att ett av ändamålen med nämnda förordning enligt skäl 32 däri är att villkoren för arealuttag av åkermark bör bibehållas för att bevara arealuttagets fördelar när det gäller att begränsa utbudet, samtidigt som dess miljömässiga fördelar förstärks. Unionslagstiftaren har därför infört ett antal bestämmelser i syfte att säkerställa arealuttag av jordbruksmark.

41 Bland annat föreskrivs i artiklarna 53 och 63.2 i förordning nr 1782/2003 att jordbrukarna ska tilldelas arealuttagsrättigheter i syfte att genom ekonomiskt stöd förmås att ta en del av den areal som de förfogar över ur produktion. Den jordbrukare som önskar erhålla arealuttagsrättigheter ska nämligen i sin ansökan om samlat gårdsstöd uppge det antal hektar vilka berättigar till sådana rättigheter, som motsvarar det antal arealuttagsrättigheter som angivits i ansökan. Enligt artikel 54.3 i samma förordning måste dessa arealer de facto tas ur produktion.

42 I syfte att säkerställa att samtliga arealer som är avsedda för arealuttag faktiskt tas ur produktion, vilka i kvantitativt hänseende motsvarar samtliga existerande arealuttagsrättigheter, föreskrivs i artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003 en skyldighet för jordbrukarna att ansöka om arealuttagsrättigheter före alla andra rättigheter.

Denna skyldighet är förenad med påföljder i artiklarna 50.4 och 51.1 i förordning nr 796/2004. Som anges i skäl 59 i sistnämnda förordning ska den areal som motsvarar oanvända uttagsrättigheter anses som icke-fastställd areal, om andra rättigheter samtidigt används för motsvarande areal.

43 För att bevara den ändamålsenliga verkan av artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003, är det emellertid av central betydelse att arealuttagsrättigheterna används före andra rättigheter, oavsett om dessa grundas på arealer som berättigar till arealuttagsrättigheter eller ej. I det motsatta fallet äventyras nämligen syftet att jordbruksmarken faktiskt ska tas ur produktion, eftersom en del av arealuttagsrättigheterna inte skulle användas – antingen på grund av att vissa jordbrukare överför en del av sina arealer som berättigar till arealuttagsrättigheter, eller på grund av att de genom överföring i enlighet med artikel 46 i nämnda förordning, jämförd med artikel 57, eller – i händelse av regionalisering av systemet med samlat gårdsstöd – i enlighet med artikel 63.1 i samma förordning har erhållit arealuttagsrättigheter utan motsvarande mark.

44 Mot bakgrund härav ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003 ska tolkas så, att en jordbrukare kan ansöka om stöd på grundval av sina stödrättigheter, även avseende arealer som inte berättigar till arealuttagsrättigheter, endast om vederbörande dessförinnan har utnyttjat alla sina arealuttagsrättigheter.

Den andra frågan

45 Den nationella domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 51 i förordning nr 796/2004, jämförd med artikel 50.4 i den förordningen, ska

tolkas så, att den påföljd som föreskrivs i punkt 1 i artikel 51 är tillämplig på en jordbrukare som, utan att ha använt alla sina arealuttagsrättigheter, har använt sina stödrättigheter avseende permanent betesmark, och detta även när vederbörande inte förfogade över ett tillräckligt antal hektar som berättigar till arealuttagsrättigheter för att göra alla sina arealuttagsrättigheter gällande.

46 Som framgår av skäl 59 i förordning nr 796/2004 införs genom artikel 51.1 jämförd med artikel 50.4, vilka båda ingår i nämnda förordning, ett påföljdssystem som är tillämpligt på jordbrukare, vilka i strid med artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003 gör stödrättigheter gällande, även avseende arealer vilka inte berättigar till arealuttagsrättigheter, innan de använt samtliga sina arealuttagsrättigheter.

47 Härav följer att de påföljder som föreskrivs i artikel 51.1 i förordning nr 796/2004 i princip är tillämpliga på en jordbrukare som, i likhet med vad som är fallet i det nationella målet, inte har använt alla sina arealuttagsrättigheter, men däremot stödrättigheter avseende permanent betesmark, trots att vederbörande inte förfogade över ett tillräckligt antal hektar som berättigar till arealuttagsrättigheter för att göra alla sina arealuttagsrättigheter gällande.

48 Som den nationella domstolen har påpekat är dock lydelsen i artikel 50.4 a i förordning nr 796/2004 inte helt entydig. Det är framför allt placeringen av adjektivet ”motsvarande” i artikeln som leder till oklarhet och osäkerhet beträffande den sålunda kvalificerade arealen.

49 Denna oklarhet har för övrigt medgetts av unionslagstiftaren i samband med att förordning nr 2025/2006 antogs.

50 I skäl 5 i förordning nr 2025/2006 erinras nämligen först om bestämmelsen i artikel 54.6 i förordning nr 1782/2003, där det föreskrivs att arealuttagsrättigheter måste användas före alla andra rättigheter, varpå det anges att ”[f]ör att säkerställa likabehandling av jordbrukare som inte förfogar över all den uttagna mark som krävs för att kunna ansöka om alla sina arealuttagsrättigheter, bör bestämmelserna i artikel 50.4 i förordning … nr 796/2004 förtydligas”. Formuleringen i artikel 50.4 a i förordning nr 796/2004 ersattes därför med följande text:

”Om en jordbrukare inte deklarerar hela den areal som krävs för användning av de uttagsrättigheter han förfogar över, men samtidigt deklarerar en areal för användning av andra rättigheter, skall den areal som motsvarar de odeklarerade uttagsrättigheterna anses ha deklarerats som uttagen areal.”

51 Enligt fast rättspraxis kräver rättssäkerhetsprincipen att en unionsbestämmelse möjliggör för dem som berörs därav att få kännedom om den exakta omfattningen av de skyldigheter som de åläggs genom bestämmelsen. Enskilda ska nämligen på ett otvetydigt sätt kunna få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter och kunna vidta åtgärder i enlighet därmed (se, bland annat, dom av den 15 juli 2010 i mål C-582/08, kommissionen mot Förenande kungariket, REU 2010, s. I-7115, punkt 49, och av den 11 november 2010 i mål C-152/09, Grootes, REU 2010, s. I-11285, punkt 43).

52 Mot denna bakgrund, och med hänsyn till övervägandet i punkt 38 i förevarande dom, ska den påföljd som föreskrivs i artikel 51.1 i förordning nr 796/2004 inte tillämpas under sådana förhållanden som dem som beskrivs i punkt 47 i förevarande dom.

53 Av ovan redovisade överväganden följer att artikel 51 i förordning nr 796/2004, jämförd med artikel 50.4 i den förordningen, med hänsyn till rättssäkerhetsprincipen ska tolkas så, att den påföljd som föreskrivs i punkt 1 i artikel 51 inte är tillämplig på en jordbrukare som, på grund av att han inte förfogade över ett tillräckligt antal hektar som berättigar till arealuttagsrättigheter, har använt sina stödrättigheter avseende permanent betesmark, utan att ha använt alla sina arealuttagsrättigheter.

Rättegångskostnader

54 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

1) Artikel 54.6 i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 av den 29 september 2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG)

nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 319/2006 av den 20 februari 2006, ska tolkas så, att en jordbrukare kan ansöka om stöd på grundval av sina stödrättigheter, även avseende arealer som inte berättigar till arealuttagsrättigheter, endast om vederbörande dessförinnan har utnyttjat alla sina arealuttagsrättigheter.

2) **Artikel 51 i kommissionens förordning (EG) nr 796/2004 av den 21 april 2004 om närmare föreskrifter för tillämpningen av de tvärvillkor, den modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystem som föreskrivs i rådets förordning nr 1782/2003, i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 659/2006 av den 27 april 2006, jämförd med artikel 50.4 i förordning nr 796/2004, ska, med hänsyn till rättssäkerhetsprincipen, tolkas så, att den påföljd som föreskrivs i punkt 1 i artikel 51 inte är tillämplig på en jordbrukare som, på grund av att han inte förfogade över ett tillräckligt antal hektar som berättigar till arealuttagsrättigheter, har använt sina stödrättigheter avseende permanent betesmark, utan att ha använt alla sina arealuttagsrättigheter.**

Underskrifter